

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันศุกร์ที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2562

คอลัมน์เจาะรู้เกษตรกร : รอคอยคนมาดูแล

เอือมระอากับนักการเมืองที่รุ่มทั้งเก้าอี้รัฐมนตรี แบบไม่เกรงใจหน้าอินทร์หน้าพรหม โชคดีที่กระทรวงที่มีข่าวแย้งเก้าอี้กันจนชาวบ้านส่ายหน้านี้ ไม่ใช่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนจะเป็นกระทรวงอะไรคงหาข้อมูลได้ไม่ยาก ข้าราชการที่อยู่กระทรวงดังกล่าวคงเตรียมตัวรับการมาของเจ้ากระทรวงกันอย่างหวาดหวั่น

ข่าวบนหน้าสื่อในช่วงนี้ ไม่ว่าจะหน้า 1 หรือหน้าใน ไม่ใคร่จะมีข่าวดีสักเท่าไร ไม่ว่าจะข่าวจับขบวนการขนยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง ข่าวการทำร้ายร่างกายของนักเคลื่อนไหวด้านการเมือง รวมทั้งข่าวแย้งเก้าอี้รัฐมนตรีที่ว่ามานั้น ล้วนเป็นการสร้างกระแสลบข่าวอื่นๆ ได้อย่างเนียนๆ มีข่าวการดูแลอนุรักษ์พะยูน หรือข่าวการจับลูกปลาทูมาขาย โผล่มาบ้างแล้วก็หายไป ทั้งๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องของส่วนรวม แต่คนกลับสนใจน้อย เช่นเดียวกับข่าวการระบาดของศัตรูพืช 2 ตัวที่สำคัญ ซึ่งมาพร้อมในเวลาเดียวกัน ตัวแรกคือ หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หรือมีชื่อภาษาอังกฤษว่า Fall Armyworm เป็นแมลงศัตรูที่เพิ่งเข้ามาสู่ประเทศไทย เป็นแมลงศัตรูพืชที่ร้ายแรง หากควบคุมการระบาดไม่อยู่ เกิดระบาดรุนแรง หนอนจะเคลื่อนไหวดาหน้าเป็นกองทัพบุกทำลายพืชเลยทีเดียวนะ ชีวประวัติของหนอนชนิดนี้ทำลายผลิตผลเกษตรไปครึ่งโลกแล้ว มาสู่ประเทศไทยเมื่อปลายปีที่แล้ว มาได้อย่างไรไม่ยืนยัน รู้แต่ว่าผ่านมาทางอินเดีย และพม่าและแมลงชนิดนี้สามารถบินได้ไกลเฉลี่ยคืนละ 100 กิโลเมตร ที่เฉลี่ยเป็นคืน เพราะแมลงชนิดนี้เป็นผีเสื้อกลางคืนแต่ตัวที่ทำลายพืชผลเป็นระยะตัวหนอน ขยายพันธุ์ได้รวดเร็วมีวงจรชีวิตจากไข่ถึงตัวเต็มวัยเพียง 1 เดือนเท่านั้น ที่สำคัญคือพืชอาหารของหนอนชนิดนี้มีมากกว่า 80 ชนิด ซึ่งรวมถึง ข้าวโพด อ้อย ข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของบ้านเราด้วย

ระยะเวลาที่ผ่านมากว่า 6 เดือน การป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ยังจุดไม่อยู่ ปลายเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาไม่กี่วันนี้ ตัวเลขการระบาดมากกว่า 4 แสนไร่ ใน 41 จังหวัด ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวโพดที่สำคัญ นักวิชาการบอกว่าฤดูฝนนี้มีแนวโน้มจะระบาดมากขึ้นถ้าเกษตรกรยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง

วิธีการป้องกันกำจัดหนอนชนิดนี้ตามที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ คือ หากพบหนอนขนาดเล็กให้เก็บหนอนทำลายทิ้ง และใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อ BT สายพันธุ์ไอซาไว หรือ สายพันธุ์เคอร์สตากี ชนิดผง อัตรา 40-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 4-7 วัน เมื่อพบการระบาด หากพบไข่ให้ทำลายโดยเก็บกลุ่มไข่ทำลายทิ้งและใช้แมลงหางหนีบ ส่วนตัวเต็มวัยให้ทำลายโดยใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลืองจำนวน 80 กีบดัก/ไร่ สำหรับหนอนขนาดใหญ่ให้ทำลายโดยใช้แมลงตัวห้ำ ได้แก่ แมลงหางหนีบหรือมวนพิฆาต และในกรณีที่ใช้เคมีให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร แต่สายพันธุ์เชื้อ BT ที่เฉพาะเจาะจงขนาดนั้น เกษตรกรจะหาได้หรือไม่ แมลงหางหนีบ ตัวห้ำ มวนพิฆาต ซึ่งเป็นศัตรูธรรมชาติ จะมีมากมายเท่ากับจำนวนหนอนหรือไม่ก็ไม่ทราบ ต้องเสียเวลาเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์นานเสียกว่าวงจรชีวิตของหนอนอีกเสีย ละคระมังทำยสุดท้ายก็ต้องพึ่งพาสารเคมี

ศัตรูพืชอีกตัวหนึ่ง คือ โรคใบด่างมันสำปะหลัง เมื่อปี 2558 มีรายงานการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดรัตนคีรี ประเทศกัมพูชา ได้มีการนำไปวิเคราะห์พบว่าเกิดโรคเชื้อไวรัสชนิด ศรีลังกา คาสซาวา โมเซอิค ไวรัส (SLCMV) ในปี 2560 มีการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังชนิดนี้ทางภาคใต้ของประเทศเวียดนาม และในปี 2561/62 การระบาดเพิ่มมากขึ้นจนถึงไฮจิ มินห์

ในเดือนสิงหาคม 2561 มีการตรวจพบต้นมันสำปะหลังของเกษตรกร ที่ตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ และที่อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ มีลักษณะอาการคล้ายโรคใบด่างมันสำปะหลัง กรมวิชาการเกษตรจึงเข้าไปขอให้เกษตรกรทำลายทิ้งเพราะถ้าโรคนี้แพร่กระจายออกไปจะทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังได้รับความเสียหายอย่างมาก จากนั้นได้มีการเฝ้าระวังการแพร่กระจายของโรคมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เอาไม่อยู่อีกเช่นกัน เพราะล่าสุด พบโรคใบด่างมันสำปะหลังที่จังหวัดอื่นๆ อีกหลายจังหวัด ในภาคตะวันออก และตะวันออกเฉียงเหนือ สาเหตุเพราะเกษตรกรใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคมาปลูก นอกจากนี้สภาพอากาศฝนทิ้งช่วงยังเอื้ออำนวยให้มีการระบาดของแมลงหิวข้าวซึ่งเป็นพาหะของโรคใบด่างมันสำปะหลังนี้ด้วย

คำแนะนำสำหรับการป้องกันโรคใบด่างที่ดีที่สุด คือใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่เป็นโรคมาปลูก รวมทั้งใช้ศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์กำจัดแมลงหิวข้าวซึ่งเป็นตัวพาหะของโรค ไม่เพียงศัตรูพืช 2 ตัวนี้ ที่สร้างปัญหาให้กับเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการช่วยเหลือเกษตรกร ยังมีเรื่องของสารเคมี เรื่องของอาหารปลอดภัย เรื่องของ IUU เรื่องของโครงการถนนพาราซอยซีเมนต์ที่แฉ่วๆ ว่าไม่ชอบมาพากล เรื่องของทรัพยากรสัตว์น้ำ เรื่องของราคาผลผลิตตกต่ำสินค้าเกษตรที่ไม่ได้คุณภาพ และปัญหาอื่นๆ อีกไม่น้อย ที่รอการแก้ไข ใครที่จะมาดูแลกระทรวงเกษตรฯ คงต้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ และต้องทำใจมาด้วยว่า เกษตรกรนี้มิใช่กล้วยๆ และมีใช่ หมูๆ

แว่นขยาย

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันศุกร์ที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2562

กรมส่งเสริมฯ เตือนภัย หนอนกระทู้กล้า...ลงนาอีสาน

ถึงฤดูชาวนาเริ่มลงมือถนบกกล้าดำนา กรมส่งเสริมการเกษตรเตือนชาวนาให้ระวังการระบาดของ “หนอนกระทู้กล้า” กัดกินต้นกล้าในนาข้าวหลายจังหวัดในภาคอีสาน

“ตอนนี้เราได้รับรายงานว่ามี การระบาดในพื้นที่ จ.อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ แต่สถิติความเสียหายยังไม่สามารถรวบรวมได้ เพราะอยู่ระหว่างการสำรวจพื้นที่โดยให้จังหวัดรายงานเข้ามา แต่เบื้องต้นยังไม่ทำความเสียหายมากนัก ทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้สั่งการให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัดเร่งสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้กล้าและศัตรูข้าวชนิดอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องแล้ว โดยรายงานสถานการณ์ให้ทราบทุกสัปดาห์ และขอเตือนชาวนาให้ระมัดระวังให้ดี ในระยะนี้หลังจากลงต้นกล้าไปแล้ว เกษตรกรควรสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งเพื่อเฝ้าระวังการเข้าทำลายของหนอนกระทู้กล้า”

นายสำราญ สาราบรรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร บอกถึงลักษณะการเข้าทำลายต้นกล้าของหนอนชนิดนี้ว่า เป็นหนอนเกิดจากผีเสื้อกลางคืนตัวเต็มวัย มีปีกคู่หน้าสีเทาปนน้ำตาล ปีกคู่หลังสีขาว บินเก่ง สามารถอพยพได้ไกลเป็นระยะทางหลายสิบลี้ถึงหลายร้อยกิโลเมตร บินมาวางไข่เป็นกลุ่มบริเวณยอดอ่อนของข้าว เมื่อตัวหนอนฟักออกจากไข่จะมีลำตัวสีเขียวแกมดำ ด้านหลังมีลายตาม

ความยาวของลำตัวจากหัวจดท้าย แต่ปล้องมีจุดสีดำ ตัวหนอนฟักจากไข่ช่วงเช้าตรู่ และรวมกลุ่มกันกัดกินส่วนปลายใบข้าว กลางวันจะหลบอยู่ในดินใต้เศษใบพืชในพื้นที่นาที่แห้ง บางส่วนอยู่บนต้นข้าวส่วนที่อยู่เหนือน้ำในนาที่ลุ่ม ชอบเข้าดักแด่ในดิน หรือบนต้นหญ้าตามขอบแปลง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการระบาด อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง พร้อมกำจัดวัชพืชตามคันนา หรือบริเวณใกล้เคียงเพื่อทำลายแหล่งอาศัยของหนอนกระทู้กล้า

หากเริ่มพบการระบาดให้ระบายน้ำเข้าแปลงนาในระยะกล้าจนท่วมยอดของต้นกล้า แล้วเก็บตัว หนอนที่หนีน้ำไปทำลาย...นำต้นหญ้าหรือฟางข้าวมากองไว้บนคันนา ล่อให้ตัว หนอนเข้าไปอาศัยในเวลากลางวัน จากนั้นเวลาบ่ายให้เก็บเอาตัวหนอนไปทำลาย หรือใช้เหยื่อพิษที่มีส่วนผสมของสารหนู เขียว 0.5 ลิตร รำข้าว 100 ลิตร น้ำตาลทรายแดง หรือน้ำตาลปีบ 20 ลิตร และน้ำผสมกันพอขึ้นๆ หว่านลงบนคันนา เมื่อหนอนกินเข้าไปแล้วเกิดเป็นพิษตาย ส่วนการใช้สารเคมีกำจัดแมลง เช่น มาลา-ไทออน อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนิโตรไทออน อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พบเมื่อพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15 เปอร์เซ็นต์

